

LIITE 1. KOULUTERVEYSTULOKSIA 2021 – ETELÄ-SAVON HYVINVOINTIALUE

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveystutkimuksen tuloksia

Etelä-Savon lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin seurantaindikaattorit

Etelä-Savo tarkoittaa tässä yhteenvedossa Etelä-Savon hyvinvointialuetta ja sen kuntia.

TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä, %

4.-5. lk, perusopetus	2017	2019	2021
Enonkoski	100	95	84
Hirvensalmi	97	96	86
Juva	96	90	92
Kangasniemi	78	78	94
Mikkeli	79	88	82
Mäntyharju	93	88	94
Pertunmaa	87	92	91
Pieksämäki	84	87	86
Puumala	91	83	92
Rantasalmi	84	91	98
Savonlinna	73	89	81
Sulkava	85	52	100
<i>Koko maa</i>	<i>80</i>	<i>82</i>	<i>83</i>

Vastaajien määrä, %

8.-9. lk, perusopetus	2017	2019	2021
Enonkoski	85	-	93
Hirvensalmi	58	62	67
Juva	86	88	90
Kangasniemi	78	79	63
Mikkeli	66	71	78
Mäntyharju	57	74	74
Pertunmaa	58	89	71
Pieksämäki	77	73	57
Puumala	94	62	82
Rantasalmi	84	80	93
Savonlinna	73	83	82
Sulkava	83	85	83
<i>Koko maa</i>	<i>63</i>	<i>73</i>	<i>75</i>

Vastaajien määrä, %

1.-2. vuosi, lukio	2017*	2019*	2021
Juva			94
Kangasniemi			96
Mikkeli			58
Mäntyharju			62
Pieksämäki			83
Rantasalmi			92
Savonlinna			71
Sulkava			84
Koko maa			71

*ei saatavilla %-osuutta, vain n-määrä

Vastaajien määrä, n

1.-2. vuosi, ammatillinen koulutus	2017*	2019*	2021*
Mikkeli	523	472	472
Pieksämäki	226	196	352
Savonlinna	148	134	167

*ei saatavilla %-osuutta, vain n-määrä

Etelä-Savon lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin seurantaindikaattorit

TERVEELLISET ELÄMÄNTAVAT JA TERVEYS

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat %, kouluterveyskysely

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	45,6	39,5	42,5	45,7	39,3	42,8
8.-9. lk	18,5	21,2	22,8	28,4	17,1	24,3
1.-2. vuosi, lukio	13,4	13,7	15,4	18,5	13,3	17,5
1.-2. vuosi, ammatillinen	11,9	16,0	16,6	18,7	13,0	15,4

Nukkuu arkisin alle 8 tuntia, % (KTK 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk						
8.-9. lk	32,3	35,2	39,0	35,2	42,8	40,3
1.-2. vuosi, lukio	34,0	34,4	45,3	43,5	46,3	47,9
1.-2. vuosi, ammatillinen	49,9	57,0	57,4	57,9	56,8	52,9

Ylipainoisuus % (KTK 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk						
8.-9. lk	16,1	16,3	19,4	22,1	16,6	18,0
1.-2. vuosi, lukio	16,4	17,9	17,1	19,4	15,5	17,1
1.-2. vuosi, ammatillinen	24,2	24,5	27,5	28,3	26,0	26,6

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	7,1	10,3	10,1	8,8	11,3	10,8
8.-9. lk	17,2	21,8	25,7	15,3	36,4	25,7
1.-2. vuosi, lukio	19,5	20,7	24,2	17,8	28,4	26,5
1.-2. vuosi, ammatillinen	21,3	22,5	25,2	17,4	37,9	27,9

Tyytyväinen elämäänsä (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	91,0	89,3	86,9	91,5	82,3	85,1
8.-9. lk	75,8	74,6	69,3	81,4	57,0	68,2
1.-2. vuosi, lukio	75,6	76,9	70,9	77,0	67,0	68,4
1.-2. vuosi, ammatillinen	79,3	76,8	75,1	82,0	64,3	70,8

HYVÄT JA TUKEA ANTAVAT IHMISSUHTEET

Lapsella on vähintään yksi mieluinen harrastus, % →

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	-	87,2	85,8	81,9	89,9	86,3
8.-9. lk	-	95,6	95,3	95,0	95,7	95,8
1.-2. vuosi, lukio	-	97,7	98,3	98,6	98,2	98,0
1.-2. vuosi, ammatillinen	-	91,8	93,7	92,8	95,2	91,8

Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	2,4	3,4	3,1	2,4	3,8	4,0
8.-9. lk	8,7	10,3	14,9	7,7	22,2	15,9
1.-2. vuosi, lukio	11,4	10,8	16,1	8,7	20,9	17,8
1.-2. vuosi, ammatillinen	7,5	10,3	14,6	8,4	24,7	17,0

Hyvä keskusteluyhteys vanhempien kanssa (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	58,2	63,1	62,7	64,8	60,9	60,1
8.-9. lk	39,8	48,2	43,8	56,1	31,3	42,2
1.-2. vuosi, lukio	37,2	46,8	42,1	51,8	35,7	38,9
1.-2. vuosi, ammatillinen	42,4	50,7	48,4	57,1	34,4	42,4

TURVALLISUUS, SÄÄNNÖLLINEN JA TUKEVA ARKI

On mielellään koulussa → Pitää koulunkäynnistä, % (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	80,9	76,6	76,9	73,6	80,4	77,2
8.-9. lk	59,8	59,2	56,5	58,9	54,3	58,0
1.-2. vuosi, lukio	74,1	73,7	69,1	71,2	67,8	65,9
1.-2. vuosi, ammatillinen	83,9	83,6	83,3	85,1	80,5	76,9

Etelä-Savossa ammatillisessa koulutuksessa olevat pitävät koulunkäynnistä useammin kuin maassa keskimäärin.

Kokenut syrjivää kiusaamista koulussa tai vapaa-ajalla % →

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa (KTK 8-9lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	7,0	7,1	6,7	5,8	7,4	7,9
8.-9. lk	5,9	5,3	5,7	5,3	5,9	6,0
1.-2. vuosi, lukio	1,2	1,1	0,9	1,1	0,7	1,1
1.-2. vuosi, ammatillinen	2,8	4,3	1,7	0,8	3,0	2,9

Olisi tarvinnut tukea koettuun seksuaaliseen häirintään tai fyysiseen väkivaltaan koulun aikuisilta, mutta ei saanut, % (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste) Indikaattoria ei saatavilla vuoden 2021 osalta.

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	-	35,5	-	-	-	-
8.-9. lk	-	54,0	-	-	-	-
1.-2. vuosi, lukio	-	-	-	-	-	-
1.-2. vuosi, ammatillinen	-	-	-	-	-	-

Perhe syö yhteisen ilta-aterian vähintään kolme kertaa viikossa, % (KTK 4-5lk)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk						
8.-9. lk						
1.-2. vuosi, lukio						
1.-2. vuosi, ammatillinen						

Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % 4.-5-luokan oppilaista (KTK 4-5lk, protothl.fi)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	2,6	2,6	1,9	1,5	2,2	1,8
8.-9. lk	5,2	6,3	5,8	2,9	8,9	5,3
1.-2. vuosi, lukio	7,3	7,1	7,3	4,3	9,2	6,1
1.-2. vuosi, ammatillinen	6,4	5,9	6,5	2,8	12,3	6,7

OSALLISUUS JA YHDENVERTAISUUS

Kokee olevansa tärkeä osa koulu yhteisöä, % (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	54,6	43,7	40,7	38,4	42,9	40,1
8.-9. lk	57,6	43,8	40,0	49,2	30,6	40,6
1.-2. vuosi, lukio	55,1	53,8	48,3	58,4	41,9	44,8
1.-2. vuosi, ammatillinen	65,1	56,2	56,9	61,5	49,5	49,3

Ei opintosuunnitelmia peruskoulun jälkeen, % (KTK 8-9lk)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
8.-9. lk	-	8,2	-	-	-	-

LISÄÄMME VARHAISTA TUKEA

Mahdollisuus keskustella koulun aikuisen kanssa mieltä painavista asioista, % (KTK 4-5lk, 8-9 lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk	48,4	52,7	57,3	55,6	59,1	56,1
8.-9. lk	-	44,3	46,3	49,3	43,3	44,4
1.-2. vuosi, lukio	-	52,3	48,8	51,1	47,2	50,2
1.-2. vuosi, ammatillinen	-	52,7	55,8	56,1	55,3	51,7

TARPEISIIN PERUSTUVAT PALVELUT

Saanut tukea ja apua hyvinvointiin kouluterveydenhoitajalta lukuvuoden aikana, % (KTK 8-9lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk						
8.-9. lk	91,9	88,8	88,3	89,3	87,6	84,1
1.-2. vuosi, lukio	91,0	93,6	91,0	95,2	90,0	86,5
1.-2. vuosi, ammatillinen	92,6	92,0	91,7	90,9	92,3	87,8

Saanut tukea ja apua hyvinvointiin koulukuraattorilta lukuvuoden aikana, % (KTK 8-9lk + toinen aste)

	2017	2019	2021	2021	2021	2021
Ikäryhmä	Etelä-Savo	Etelä-Savo	Etelä-Savo	ES Pojat	ES Tytöt	Koko maa
4.-5. lk						
8.-9. lk	82,1	76,7	75,7	80,3	72,8	70,3
1.-2. vuosi, lukio	73,1	72,1	66,3	-	-	64,8
1.-2. vuosi, ammatillinen	81,4	84,1	86,2	93,7	78,1	77,0

KORONAVAIKUTUKSET

Koronaepidemia on vaikuttanut lapsiin ja nuoriin. THL on kysynyt lasten ja nuorten kokemuksia asiasta vuoden 2021 kouluterveyskyselyn osana. Kielteiset vaikutukset Etelä-Savossa ovat olleet pääosin hieman pienemmät kuin maassa keskimäärin.

Taulukko 1. Koronaepidemian vaikutukset. Perusopetuksen 4. ja 5. luokkalaiset. (THL 2021)

Koronaepidemian vaikutukset Perusopetus 4. ja 5. luokka, 2021 Kouluterveyskysely	2021					
	Pojat	Pojat	Tytöt	Tytöt	Sukupuoli: yhteensä	Sukupuoli: yhteensä
	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*
Ollut paljon huolissaan koronavirustartunnan saamisesta, %	6,8	7,0	9,5	9,3	8,2	8,1
Ollut paljon huolissaan siitä, että tartuttaa koronaviruksen muihin, %	9,3	9,8	10,8	10,4	10,1	10,0
Ollut paljon huolissaan siitä, että läheinen saa koronavirustartunnan, %	23,5	23,7	33,9	32,8	28,7	28,1
Koronaepidemia lisännyt perheen kanssa vietettyä aikaa, %	22,6	21,8	23,6	24,5	23,1	23,1
Koronaepidemia lisännyt ristiriitoja perheessä, %	7,7	7,6	10,2	8,4	9,0	8,1
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa isovanhempiin, %	48,4	43,4	54,2	48,9	51,3	46,3
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa kavereihin, %	30,9	32,8	30,9	29,0	30,9	31,0

*Etelä-Savon hyvinvointialue

Kuutio päivitetty 1.10.2021, (c) Terveystieteiden tutkimuskeskus ja hyvinvoinnin laitos 2021

Eteläsavolaiset 8.-9. luokkalaiset ovat saaneet hieman keskimääräistä useammin apua ja tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin etäopetuksen aikana.

Taulukko 2. Koronaepidemian vaikutukset. Perusopetuksen 8. ja 9. luokkalaiset. (THL 2021)

Koronaepidemian vaikutukset Perusopetus 8. ja 9. luokka, 2021 Kouluterveyskysely	2021, Perusopetus 8. ja 9. lk					
	Suku- puoli: yht.	Suku- puoli: yht.	Pojat	Pojat	Tytöt	Tytöt
	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*
Ollut paljon huolissaan koronavirustartunnan saamisesta, %	5,1	3,8	3,4	3,1	6,6	4,6
Ollut paljon huolissaan siitä, että tartuttaa koronaviruksen muihin, %	9,4	7,0	5,9	4,9	12,5	9,3
Ollut paljon huolissaan siitä, että läheinen saa koronavirustartunnan, %	19,2	16,7	11,9	10,3	25,8	23,4
Saanut tukea ja apua oppimiseen ja koulunkäyntiin etäopetuksessa lukuvuoden aikana, %	79,3	83,4	85,6	88,7	73,7	78,6
Koronaepidemia lisännyt perheen kanssa vietettyä aikaa, %	25,4	21,7	21,7	18,7	28,7	24,7
Koronaepidemia lisännyt ristiriitoja perheessä, %	17,0	14,6	10,4	9,4	22,9	20,0
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa isovanhempiin, %	46,1	42,5	41,4	37,3	50,4	47,9
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa kavereihin, %	28,8	24,5	23,7	19,2	33,4	30,0

Kuutio päivitetty 4.10.2021, © Terveyden ja hyvinvoinnin
laitos

* Etelä-Savon
hyvinvointialue

Taulukko 3. Koronaepidemian vaikutukset. Lukiolaiset. (THL 2021)

Koronaepidemian vaikutukset, 2021 Lukiolaiset, 1.-2. vuotta opiskelevat Kouluterveyskysely	2021					
	Suku- puoli: yht.	Suku- puoli: yht.	Pojat	Pojat	Tytöt	Tytöt
	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*
Ollut paljon huolissaan koronavirustartunnan saamisesta, %	7,3	7,1	2,8	2,6	10,3	9,9
Ollut paljon huolissaan siitä, että tartuttaa koronaviruksen muihin, %	16,0	15,6	7,9	7,2	21,4	21,0
Ollut paljon huolissaan siitä, että läheinen saa koronavirustartunnan, %	27,1	27,1	14,7	12,6	35,3	36,4
Saanut tukea ja apua oppimiseen ja koulunkäyntiin etäopetuksessa lukuvuoden aikana, %	64,4	71,2	71,8	74,0	60,4	69,8
Koronaepidemia lisännyt perheen kanssa vietettyä aikaa, %	37,1	30,5	31,8	24,6	40,6	34,3
Koronaepidemia lisännyt ristiriitoja perheessä, %	22,3	17,3	13,7	10,7	27,9	21,6
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa isovanhempiin, %	52,1	48,3	50,0	46,8	53,5	49,2
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa kavereihin, %	42,3	37,7	36,8	35,1	45,9	39,5

*Etelä-Savon hyvinvointialue

Kuutio päivitetty 4.10.2021, © Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Taulukko 4. Koronaepidemian vaikutukset. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat. (THL 2021)

Koronaepidemian vaikutukset, 2021 Ammatillisessa koulutuksessa opiskelevat Kouluterveyskysely	2021					
	Suku- puoli: yht.	Suku- puoli: yht.	Pojat	Pojat	Tytöt	Tytöt
	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*	Koko maa	Etelä- Savo*
Ollut paljon huolissaan koronavirustartunnan saamisesta, %	5,3	6,6	3,0	4,3	8,4	10,1
Ollut paljon huolissaan siitä, että tartuttaa koronaviruksen muihin, %	10,1	10,3	6,0	6,3	15,6	16,8
Ollut paljon huolissaan siitä, että läheinen saa koronavirustartunnan, %	20,3	17,8	12,2	11,2	31,3	28,3
Saanut tukea ja apua oppimiseen ja koulunkäyntiin etäopetuksessa lukuvuoden aikana, %	81,2	87,8	85,1	92,7	76,5	80,8
Koronaepidemia lisännyt perheen kanssa vietettyä aikaa, %	19,0	17,7	16,4	14,9	22,5	22,3

Koronaepidemia lisännyt ristiriitoja perheessä, %	13,8	12,2	8,3	6,1	21,3	22,2
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa isovanhempiin, %	37,4	34,6	33,2	29,0	43,1	43,3
Koronaepidemia vähentänyt yhteydenpitoa kavereihin, %	27,8	25,7	22,3	21,5	35,2	32,6

*Etelä-Savon hyvinvointialue

Kuutio päivitetty 4.10.2021, © Terveyden ja hyvinvoinnin laitos